

YEDİakademi
İKLİM

İNKILAP TARİHİ DERS TAKİP DEFTERİ

Tarih öğretmeni

AKİF ÇELİK

akifcelik.piritarih

ATATÜRK İLKELERİ

- Atatürk İlkeleri 1931'de Cumhuriyet Halk Fırkası'nın 3. Kurultayı'nda parti programına alınmıştır. 5 Şubat 1937'de ise 1924 Anayasası'na eklenmiştir.
- Atatürk'ün altı temel ilkesi, yedi tane de bütünleyici ilkesi vardır.

ATATÜRK İLKELERİ

CUMHURİYETÇİLİK

HALKÇILIK

MİLLİYETÇİLİK

DEVLETÇİLİK

LAİKLİK

K. Atatürk

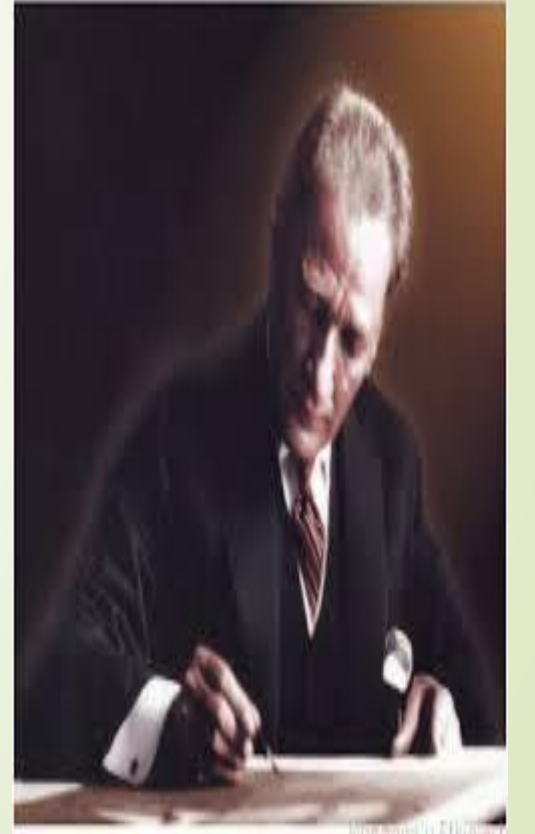
İNKILAPÇILIK

BÜTÜNLEYİCİ İLKELER		TEMEL İLKELER
☞ <i>Ulusal Egemenlik</i>	→	<i>Cumhuriyetçilik-Halkçılık</i>
☞ <i>Ulusal Bağımsızlık</i>	→	<i>Milliyetçilik</i>
☞ <i>Yurtta Barış, Dünyada Barış</i>	→	<i>Milliyetçilik-Halkçılık</i>
☞ <i>Ulusal Birlik ve Beraberlik</i>	→	<i>Milliyetçilik- Halkçılık</i>
☞ <i>Çağdaşlaşma ve Batılılaşma</i>	→	<i>İnkılapçılık</i>
☞ <i>Akılcılık ve Bilimsellik</i>	→	<i>Laiklik</i>
☞ <i>İnsan ve İnsan Sevgisi</i>	→	<i>Milliyetçilik-Halkçılık</i>

İlkelerin Genel Özellikleri

- ⇒ Türk milletinin ihtiyaçlarından doğmuştur.*
- ⇒ Hak ve hürriyetleri koruyucudur.*
- ⇒ Bir bütünün parçalarıdır, birbirini tamamlayıcı niteliktedir.*
- ⇒ Türk Milliyetçiliği esasına dayanır.*
- ⇒ Durağan olmayan dinamik bir yapıya sahiptir.*
- ⇒ Barışçıl ve evrensel özelliktedir.*
- ⇒ Ulusal egemenlik ve bağımsızlık temeline dayanır.*
- ⇒ Hukuka bağlı ve laikliğe bağlıdır.*
- ⇒ Akılcılık ve Bilimsellik temeline dayanır.*
- ⇒ Yabancı fikirler ile açıklanamaz.*
- ⇒ Dış baskıların etkisi yoktur.*

1. Cumhuriyetçilik

- *Milli egemenlik ilkesine dayanır.*
- *Halkın kendi kendini yönetmesini esas alır.*
- *Seçme ve seçilme hakkı eşitliği vardır.*
- *Cumhuriyet devletin yönetim şeklidir.*
- *Halkçılık ilkesi ile doğrudan bağlantısı vardır.*

Atatürk'ün
Cumhuriyetçilik
ilkesi

Cumhuriyetçilik İlkesi ile İlgili Anahtar Kelimeler

- *Ulusal Egemenlik*
- *İrade-i Milliye*
- *Hakimiyet-i Milliye*
- *Milli İrade*
- *Seçme ve Seçilme Hakkı*
- *Rejim ve Yönetim*

- *Kanun ve Meclis Üstünlüğü*
- *Çok Partili Hayat*
- *Millet Vekili ve Mebus*
- *Ordunun Siyasetten
Ayrılması*
- *Parlamento*
- *Demokrasi*

Cumhuriyetçilik Doğrultusunda Yapılan İnkılaplar

- ☞ TBMM'nin açılması***
- ☞ Saltanatın kaldırılması***
- ☞ 1921 ve 1924 Anayasalarının hazırlanması***
- ☞ Cumhuriyetin ilanı***
- ☞ Ordunun siyasetten ayrılması***
- ☞ Gizli oy, açık sayım ilkesinin benimsenmesi***
- ☞ Kadınlara siyasi haklar verilmesi***
- ☞ Seçmen yaşının düşürülmesi***
- ☞ Çok partili hayata geçiş denemeleri***

2. Milliyetçilik

- *Irkçılık ve ayrımcılığı reddeder.*
- *Ulusal bağımsızlığı ilke edinmiştir.*
- *Ayrıştırıcı değil birleştirici ve bütünleştiricidir.*
- *Milli birlik ve beraberliği esas alır.*
- *Kendine özgü kültürel değerlere sahip çıkar (Tarih, dil)*

Milliyetçilik İlkesi İle İlgili Anahtar Kelimeler

- *Milli (Ulusal) Bağımsızlık*
- *Türk, Milli*
- *Ulus, Ülkü, Amaç*
- *İrk ve Din birliği yoktur.*
- *Milli birlik ve Beraberlik*
- *Misak-i Milli*
- *İstiklal, Özgürlük*
- *Ulusal Benlik*
- *Hürriyet*
- *Milli Dil ve Milli Tarih*
- *Kültür Birliği*
- *Misak-i İktisadi*

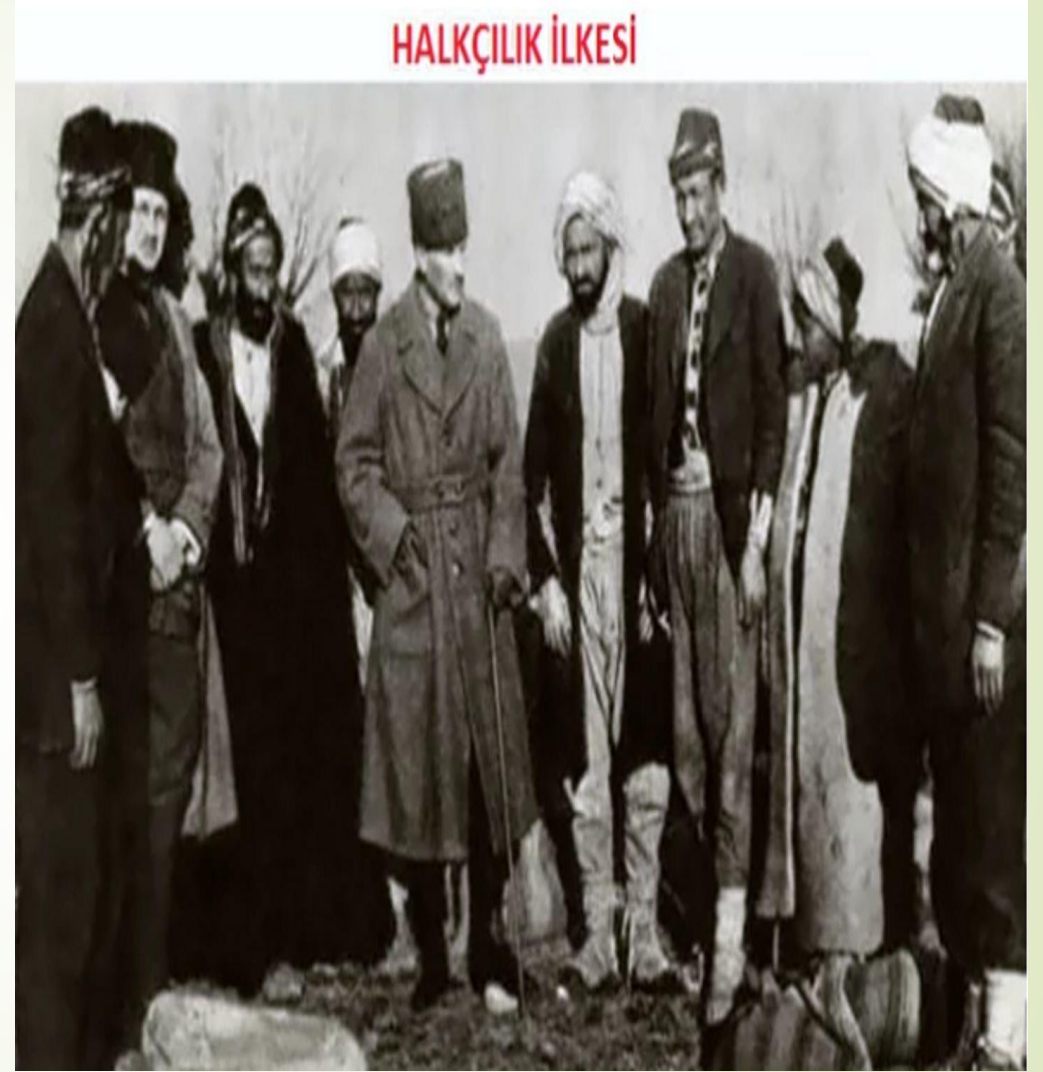
Milliyetçilik Doğrultusunda Yapılan İnkılaplar

- ➔ TBMM'nin açılması
- ➔ Misak-i Milli kararları
- ➔ Misak-i İktisadi kararları
- ➔ Yeni Türk Harflerinin kabulü
- ➔ Türk Dil Kurumu
- ➔ Türk Tarih Kurumu
- ➔ Kapitülasyonların kaldırılması
- ➔ Kabotaj Kanunununun kabulü
- ➔ Türk Parasını Koruma Kanunu
- ➔ **Okulların tamamının MEB'e bağlanması**
- ➔ **İstiklal Marşı**
- ➔ **Kurtuluş Savaşı'nın kazanılması**

3. Halkçılık

- *Cumhuriyetçilik ve Milliyetçilik ilkelerinin doğal bir sonucudur.*
- *Toplumda ırk, dil, din, mezhep ve cinsiyet ayrımı yapılmaksızın tüm fertlerin kanunlar önünde eşit olmasıdır.*
- *Sınıf farkı ve imtiyazlara karşıdır.*
- *Sosyal devlet anlayışı ilkesini savunur.*
- *Adalet ve eşitliği savunur.*

Halkçılık İlkesi ile İlgili Anahtar Kelimeler

• <i>Sosyal Adalet</i>• <i>Sosyal Devlet Anlayışı</i>• <i>Ayrıcalıkların Kaldırılması</i>• <i>Fırsat Eşitliği</i>	• <i>Eşitlik</i>• <i>Kaynaşmış Toplum</i>• <i>İnsan Sevgisi</i>• <i>Yurtta Barış</i>

Halkçılık İlkesi Doğrultusunda Yapılan İnkılaplar

- ➔ Aşar Vergisinin kaldırılması
- ➔ Medeni Kanununun kabulü
- ➔ Soyadı Kanununun kabulü
- ➔ Unvanların kaldırılması
- ➔ Azınlıkların Türk vatandaşı sayılması
- ➔ Tevhid-i Tedrisat Kanununun kabulü
- ➔ Okuma yazma seferberliği başlatılması
- ➔ Millet Mekteplerinin açılması
- ➔ Kadınlı
- ➔ Toprak Reformu kanunu
- ➔ **Kılık Kıyafet Yasası**
- ➔ **Halkevlerinin açılması**
- ➔ **Kadınlara siyasi haklar verilmesi**

4. Laiklik

- *Din ve devlet işlerinin birbirinden ayrılmasını savunur.*
- *Bütün din ve inançlara saygılıdır.*
- *Din ve vicdan özgürlüğü esasına dayanır*
- *Batıl inanış ve hurafelere asla yer yoktur.*
- *Akıl, bilim ve mantığa uygunluk temeline dayanır.*

Laiklik İlkesi İle İlgili Anahtar Kelimeler

- *Akılcılık ve Bilimsellik*
- *Din ve İnanç Özgürlüğü*
- *İbadet Özgürlüğü*
- *Düşünce ve Fikir Özgürlüğü*
- *Devletin Resmi Dininin Olmaması*
- *Hurafeler*
- *Batıl İnanışlar*
- *Dogmatizm*
- *Din ve Devlet İşlerinin Ayrılması*
- *Devletin Dini Dayatma Yapmaması*

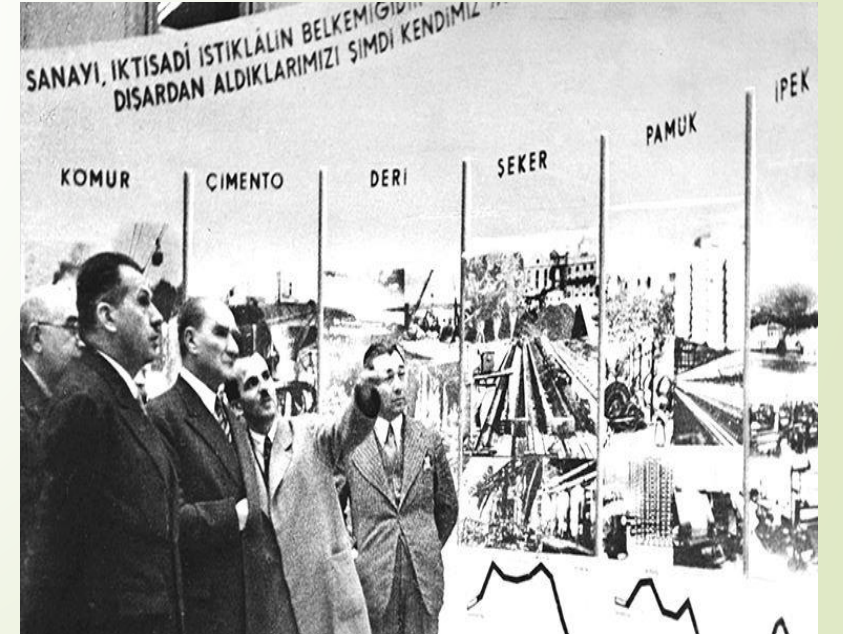
Laiklik İlkesi Doğrultusunda Yapılan İnkılaplar

- ➔ *Saltanatın kaldırılması*
- ➔ *Şeyhülislamlık makamına son verilmesi*
- ➔ *Halifeliğin kaldırılması*
- ➔ *Tevhid-i Tedrisat Kanunu*
- ➔ *Şeriye ve Evkaf Vekaletinin kaldırılması*
- ➔ *Şeriat Mahkemelerin kapatılması*
- ➔ *Medreselerin kapatılması*
- ➔ *Tekke, zaviye ve türbelerin kapatılması*
- ➔ *Medeni Kanununun kabulü*
- ➔ ***Mecliste yemin şeklinin değiştirilmesi***
- ➔ ***Devletin dini İslamdır maddesinin anayasadan çıkarılması***
- ➔ ***Dini unvanların kaldırılması***

5. Devletçilik

- *Ekonomi ile ilgili bir ilkedir.*
- *Her türlü ekonomik yatırımda devlet müdahalesine izin vermiştir.*
- *Atatürk'ün evrensel olmayan tek ilkesidir.*
- *Devletçilik ilkesinin en fazla bütünleştiği ilke **Halkçılıktır.***
- *Planlı ekonomi ve kalkınma planları Devletçilik doğrultusunda yapılmıştır.*
⇒ *Halka devletçiliği anlatmak için **KADRO** dergisi yayımlanmıştır.*

Devletçilik İlkesi İle İlgili Anahtar Kelimeler

- *Ekonomi*
- *Yatırım*
- *Kalkınma*
- *Karma Ekonomi Modeli*
- *Liberal (Serbest) Ekonomi*
- *Halka İstihdam Sağlama*
- *Planlı Ekonomi*
- *Kamulaştırma Faaliyetleri*
- *Özel Sektörün Desteklenmesi*
- *Bankalar Kurma*
- *Fabrikalar Açma*
- *Kamu İktisadi Teşebbüsleri*

Devletçilik İlkesi Doğrultusunda Yapılan İnkılaplar

- ➔ Beş yıllık sanayi kalkınma planının uygulanması
- ➔ Etibank ve Sümerbank açılması
- ➔ Merkez Bankasının Kurulması
- ➔ MTA'nın kurulması (Maden Tetkik Arama Enstitüsü)
- ➔ Atatürk orman çiftliklerinin kurulması
- ➔ Devletin sağlık, eğitim, ekonomi alanlarında yatırımlar yapması
- ➔ Kamu iktisadi teşebbüslerinin kurulması
Karabük Demir- Çelik fabrikasının kurulması

6. İnkılapçılık

- *Bütünleyicisi çağdaşlaşma ve batılılaşmadır.*
- *Mevcut düzenin yerine kökten yeni bir düzen kurmayı hedefler.*
- *Atatürk'ün tüm inkılaplarını kapsamaktadır.*
- *Diğer Atatürk ilkelerinin canlılığını ve dinamizmini sağlar.*
- *Durağanlığa ve dogmatik düşüncelere karşıdır.*

İnkılapçılık İlkesi İle İlgili Anahtar Kelimeler

- *Yenileşme*
- *Değişim*
- *Gelişim*
- *Batılılaşıma*
- *Çağdaşlaşma*
- *Modernleşme*

- *Muasır*
- *Medeniyet*
- *Uygarlık*
- *Dinamizm*
- *Sürekli İlerleme*
- *Durağanlığa Karşı Çıkma*

İnkılapçılık İlkesi Doğrultusunda Yapılan İnkılaplar

- ☞ Atatürk'ün tüm yaptığı yenilikler İnkılapçılık ilkesi ile ilgilidir.*
- ☞ Uluslararası saat ve takvimin kabulü*
- ☞ Uluslararası ölçü birimlerinin kabulü*
- ☞ Uluslararası rakamların kabulü*
- ☞ Hafta sonu tatilinin Pazar gününe alınması gibi batı ile bütünleşmeyi amaçlayan yenilikler doğrudan İnkılapçılık ilkesi ile ilgilidir.*

KRONOLOJİK ETKİNLİKLER

I. Ulusal egemenlik

II. Milli irade

III. Demokrasi

IV. Parlamento

CEVAP: CUMHURİYETÇİLİK

I. Kaynaşmış toplum

II. Sosyal devlet

III. Adalet

IV. Eşitlik

CEVAP: HALKÇILIK

I. Mili birlik

II. Ulusal bağımsızlık

III. Ya istiklal ya ölüm

IV. Ülkü birliği

CEVAP: MİLLİYETÇİLİK

I. Dinamizm

II. Çağdaşlaşma ve batılılaşma

III. Sürekli değişim

IV. Muassır

CEVAP: İNKILAPÇILIK

I. Yatırım

II. Planlı ekonomi

III. Özel sektörü destekleme

IV. Kalkınma

CEVAP: DEVLETÇİLİK

I. Akılcılık ve bilimsellik

II. Din ve inanç özgürlüğü

III. Din ve devlet işlerinin ayrılığı

IV. Hurafelere karşı çıkma

CEVAP: LAİKLİK

- Egemenlik kayıtsız, şartsız milletindir: **CUMHURİYETÇİLİK**
- Ya İstiklal, Ya Ölüm: **MİLLİYETÇİLİK**
- Efendiler ve ey millet; biliniz ki, Türkiye Cumhuriyeti, şeyhler, müritler memleketi olamaz.
En doğru, en hakiki yol medeniyet yoludur: **LAİKLİK**
- Bizim halkımız menfaatleri birbirinden ayrılır sınıflar halinde değil, aksine varlıkları çalışmalarının sonucu birbirine lazım olan sınıflardan ibarettir: **HALKÇILIK**
- Artık duramayız. Behemehal ileri gideceğiz. Geriye ise hiç gidemeyiz. Çünkü ileri gitmeye mecburuz. Medeniyet öyle bir kuvvetli ateştir ki, ona kayıtsız olanları yakar mahveder: **İNKILAPÇILIK**

2023 KPSS SORUSU

Türkiye 1929 Dünya Ekonomik Bunalımı'nın olumsuz etkilerinden kurtulmak amacıyla devlet müdahaleciliğini uygulamaya başlamıştır. Bu süreçte Birinci Beş Yıllık Sanayi Planı hazırlanmış ve hammaddesi ülke içinde bulunan ürünlerle ilgili yatırımlara öncelik verilmiştir. İthal ikameci sanayileşme politikası olarak da adlandırılan bu uygulama sayesinde Türkiye kısa zamanda pek çok büyük sanayi kuruluşunun açılışını gerçekleştirmiştir. Aynı günlerde Sümerbank ve Etibank gibi devlet bankaları da kurulmuştur.

Türkiye'nin 1930'lardaki devletçilik uygulamasıyla aşağıdakilerden hangisini hedeflediği söylenemez?

- A) Döviz tasarrufu sağlamayı
- B) Sanayi üretimini arttırmayı
- C) İthalata öncelik vermeyi
- D) Madenleri etkili kullanmayı
- E) Yerli malını özendirilmeyi

Cevap: C

2022 KPSS SORUSU

TBMM'nin açıldığı 23 Nisan 1920'den Kurtuluş Savaşı'nın sonuna kadar geçen sürede yapılan uygulamaların

I. Milliyetçilik,

II. Halkçılık,

III. Devletçilik

ilkelerinden hangilerini barındırdığı söylenebilir?

A) Yalnız I

B) Yalnız II

C) I ve II

D) I ve III

E) I, II ve III

Cevap: C

2022 KPSS SORUSU

Cumhuriyetimiz henüz çok gençtir. Maziden kendine miras kalan bütün hayati işler, zamanın mecburiyetlerini tatmin edecek derecede değildir. Mühim ve büyük işleri, ancak milletin toplam servetine ve devletin bütün teşkilat ve kuvvetine dayanarak, milli egemenliğin uygulanmasını ve yürütülmesini düzenlemekle görevli olan hükümetin mümkün olduğu kadar üzerine alıp başarması tercih olunmalıdır.

Atatürk, bu ifadesiyle devletçilikle ilgili aşağıdakilerin hangisine vurgu yapmıştır?

- A) Uygulamasında bütün kuralları hükümeti belirlediğine
- B) Geçmişten miras kalan bir uygulama olduğuna
- C) Türkiye'nin ihtiyaçlarından doğduğuna
- D) Geçici bir ekonomik politika olduğuna
- E) Diğer ilkelerini üzerinde konumlandırıldığına

Cevap: C

2022 KPSS SORUSU

Atatürk, "Türk milleti bin yıldan fazladır bu topraklarda yaşama hakkına sahiptir... Biz kudreti ve görkemi bütün dünyada, Asya, Afrika ve Avrupa kıtalarında tanınan bir milletiz." demiştir.

Atatürk'ün bu ifadeleri aşağıdaki ilkelere hangisiyle doğrudan ilgilidir?

- A) Devletçilik
- B) Halkçılık
- C) Laiklik
- D) Milliyetçilik
- E) Cumhuriyetçilik

Cevap: D

2022 KPSS SORUSU

Siyasal, sosyal ve kültürel alanlarda çağın gereklerine uygun olarak yapılan köklü değişikliklerle Türk toplumuna dinamizm kazandırmayı amaçlayan ilke aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Milliyetçilik
- B) İnkılapçılık
- C) Halkçılık
- D) Devletçilik
- E) Cumhuriyetçilik

Cevap: B

2022 KPSS SORUSU

Atatürk'ün, "Artık hükümet ve hükümet mensupları kendilerinin milletten ayrı olmadıklarını ve milletin efendi olduğunu tamamen anlamışlardır" sözüyle sınıfsız, ayrıcalıksız ve kaynaşmış bir kitle oluşturarak kanun önünde eşitliği öngördüğü ilkesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Milliyetçilik
- B) İnkılapçılık
- C) Devletçilik
- D) Halkçılık
- E) Laiklik

Cevap: D

2021 KPSS SORUSU

Aşağıdakilerden hangisi milliyetçilik ilkesiyle doğrudan ilişkilidir?

- A) Efendi, Bey, Paşa Gibi Lakap ve Unvanların Kaldırılmasına Dair Kanun'un çıkarılması*
- B) Bazı kisvelerin giyilmeyeceğine Dair Kanun'un kabulü*
- C) Birinci Beş Yıllık Sanayi Planı'nın uygulanması*
- D) Şer'îye ve Evkaf Vekaletinin kaldırılması*
- E) Türk Parasını Koruma Kanunu'nun yayımlanması*

Cevap: E

2020 KPSS SORUSU

Atatürk'ün altı ilkesiyle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Atatürk'ün Nutuk adlı eserinde ilkelerin tamamı kapsamlı bir şekilde anlatılmıştır.***
- B) Cumhuriyet Halk Fırkasının 1931 yılındaki kurultayında parti programına alınmıştır.***
- C) 5 şubat 1937 tarihinde Anayasa'da yapılan değişiklikle devletin nitelikleri olarak sıralanmıştır.***
- D) İlkelerin bir kısmı, Fransız İhtilali sonucu ortaya çıkan düşünce akımlarından etkilenmiştir.***
- E) Dönemin ihtiyaçları doğrultusunda oluşturulmuştur.***

Cevap: A

2019 KPSS SORUSU

Türk İnkılabı'nın temelini oluşturan Atatürk İlkeleri'yle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Devletçilik diğerlerinden daha sonra uygulama alanı bulmuştur.*
- B) Fransız Devrimi'nden etkilenmiştir.*
- C) Atatürk'ün ölümünden sonra CHP'nin programına girmiştir.*
- D) 1937 yılında Anayasa hükmü haline getirilmiştir.*
- E) "Kemalizmin Prensipleri" olarak da tanımlanmıştır.*

Cevap: C

2018 KPSS SORUSU

1929 Dünya Ekonomik Krizi'nin etkisiyle ortaya çıkan otarşı (kendine yetme) eğiliminin Türkiye'de yansıması olarak geliştirilen Atatürk İlkesi, aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Devletçilik
- B) Laiklik
- C) Cumhuriyetçilik
- D) Milliyetçilik
- E) Halkçılık

Cevap: A

2017 KPSS SORUSU

Atatürk Döneminde;

- Saltanatın kaldırılması,
- Türk Medeni Kanunu'nun kabul edilmesi,
- Soyadı Kanunu'nun çıkarılması,
- Türk Tarih Kurumunun kurulması

gibi gelişmeler yaşanmıştır.

Bu gelişmelerle aşağıdaki ilkelere hangisi arasında ilişki kurulamaz?

- A) Halkçılık
- B) Laiklik
- C) Devletçilik
- D) Cumhuriyetçilik
- E) Milliyetçilik

Cevap: C